GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 8282
שם התלמיד/ה: _____

ספרות עברית וכללית

שאלון 8282 (אקסטרניים)

הוראות לנבחן

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 8282
ספרות עברית וכללית
הוראות
א. משך הבחינה: שעה וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון: שירה (שירים מן המחצית השנייה של המאה ה־20 בנושא "החברה הישראלית – בין שבר לאיחוי")
פרק שני: דרמה (מחזה מודרני)
פרק שלישי: ספר קריאה
הפרק הראשון במבחן (שירה) הוא חובה (60 נקודות).
מן הפרקים השני והשלישי יש לבחור בפרק אחד ולענות בו על שאלות לפי ההוראות (40 נקודות).
ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימת היצירות.
ד. הוראות מיוחדות:
(1) יש לרשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרתם להשיב עליה.
(2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.
(3) יש לשים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.
(4) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.
לנבחנים אקסטרניים ונבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.
יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.
בהצלחה!

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – שירה (חובה)

שירים מן המחצית השנייה של המאה ה־20 בנושא "החברה הישראלית – בין שבר לאיחוי"
(60 נקודות)
ענו על שתיים מן השאלות 1–6 (לכל שאלה – 30 נקודות).

1. נערה מן הקטמונים (חתך אורך) – מירי בן־שמחון

(30 נקודות)
(ראו בנספח: נַעֲרָה מִן הַקָּטָמוֹנִים (חֲתַךְ־אֹרֶךְ))

קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

א. השיר מציג נורמות חברתיות שהפנימה עליזה אלפנדרי. הסבירו והדגימו קביעה זו.

(18 נקודות)

ב. מהו לדעתכם היחס של המשוררת כלפי הנורמות שכתבתם עליהן בסעיף א? הסבירו והדגימו את דבריכם.

(12 נקודות)

2. סלימה את דומעת – אמירה הס

(30 נקודות)
(ראו בנספח: [סָלִימָה אַתְּ דּוֹמַעַת])

לפניכם שיר בלי שם (הפותח במילים "סָלִימָה אַתְּ דּוֹמַעַת") מאת אמירה הס.

קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

הציגו את תיאורי הסביבה בשיר (המעברה, הטבע), והסבירו את תרומתם לביטוי חוויית החיים של הדמויות בשיר.

3. והגירת הורי – יהודה עמיחי

(30 נקודות)
(ראו בנספח: וַהֲגִירַת הוֹרַי)

קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

בחרו מן השיר בשני ציורי לשון, והסבירו כיצד כל אחד מהם מדגיש את תחושת התלישות של הדובר ואת העומס הרגשי שהוא חש.

4. סיפור על הסבתא – אריה סיון

(30 נקודות)
(ראו בנספח: סִפּוּר עַל הַסַּבְתָּא)

קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

הסבירו והדגימו כיצד בא לידי ביטוי בשיר זה המתח בין נקודת מבט תמימה כלפי המציאות ובין נקודת מבט מפוכחת כלפיה.

5. נעילה – פרץ דרור בנאי

(30 נקודות)

(ראו בנספח: נְעִילָה)

קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

כיצד הדובר מעצב בשיר את חוויית ההשתלבות שלו בארץ? הסבירו והדגימו את דבריכם.

6. תיקון הריחות – ארז ביטון

(30 נקודות)

(ראו בנספח: תִּקּוּן הָרֵיחוֹת)

קראו את השיר שלפניכם, וענו על השאלה שאחריו.

כיצד הדובר מעצב בשיר את חוויית ההשתלבות שלו בארץ? הסבירו והדגימו את דבריכם.

פרק שני – דרמה (40 נקודות)

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 7–8.

מחזה מודרני

שימו לב: על שאלות 7–8 אפשר לענות רק על פי אחד מן המחזות ברשימה שלפניכם.

מי מפחד מווירג'יניה וולף / אדוארד אלבי; משרתם של שני אדונים / קרלו גולדוני; מקווה / הדר גלרון; שבעה / שמואל הספרי; חשיבותה של רצינות / אוסקר ויילד; מסיבת יום הולדת / הרולד פינטר

---

7. מחזה מודרני – סצנות מרכזיות

(40 נקודות)

בחרו מן המחזה שלמדתם בשתי סצנות מרכזיות.

תארו את הסצנות שבחרתם, והסבירו מדוע לדעתכם כל אחת מהן היא סצנה מרכזית במחזה.

8. מחזה מודרני – ביקורת על מוסכמות חברתיות

(40 נקודות)

מהי הביקורת הנמתחת על מוסכמות חברתיות במחזה שלמדתם?

הסבירו והדגימו כיצד הביקורת באה לידי ביטוי ביחסים בין הדמויות ובאירוע מרכזי בעלילת המחזה.

פרק שלישי – ספר קריאה (40 נקודות)

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 9–10.

שימו לב: על שאלות 9–10 אפשר לענות רק על פי אחד מספרי הקריאה ברשימה שלפניכם.

מישהו לרוץ אתו / דויד גרוסמן; המקרה המוזר של הכלב בשעת לילה / מארק האדון; החברה הגאונה / אלנה פרנטה; האישה בלבן / וילקי קולינס; סמטת השקדיות בעומריג'אן / דורית רביניאן

---

9. מערכת יחסים

(40 נקודות)

תארו מערכת יחסים בין הדמות המרכזית בספר שקראתם ובין דמות אחרת בו, והסבירו מה אפשר ללמוד ממערכת יחסים זו על כל אחת מן הדמויות.

10. חיפוש זהות ומקום

(40 נקודות)

ביצירות רבות מתוארת דמות הנמצאת במסע של חיפוש אחר זהות, משמעות או מקום בעולם.

תארו את תהליך החיפוש של הדמות המרכזית בספר שקראתם, והסבירו מה היא מגלה על הדמויות הסובבות אותה או על החברה שבה היא חיה.

נספח – הטקסטים

נַעֲרָה מִן הַקְּטָמוֹנִים (חֲתַךְ־אֹרֶךְ)

מירי בן־שמחון

נַעֲרָה שְׁחוֹרָה עִם חֲטָטִים בַּפָּנִים
עַלִיזָה אַלְפַנְדָּרִי
בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹעַד לָאֲנָשִׁים אֲחֵרִים
מְכַבֶּסֶת אֶת בְּגָדֶיהָ
כְּמִי שֶׁעוֹשָׂה הַטּוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים
אַחַר כָּךְ תְּדִיחַ רִצְפָּה
וּתְתַקֵּן פְּרָחִים בָּאֲגַרְטָל
הִיא מַתְאִימָה אֶת צֶבַע הַחֻלְצָה לַחֲצָאִית
הִיא לֹא שָׂמָה עַל הַחֲטָטִים בַּפָּנִים
הִיא שָׂמָה עַל זֶה שִׂכְבָה עָבָה שֶׁל "מֵיק אַפ"
וְלֹא רוֹאִים כָּל כָּךְ.
בִּכְלָל זְכֻיּוֹתֶיהָ וְהַצְלָחוֹתֶיהָ לֹא תְּלוּיוֹת בָּזֶה
הִיא מַקְפִּידָה לְמַלֵּא אֶת חוֹבוֹתֶיהָ לְפִי הַסֵּדֶר
וַאֲמוּנָה הֵיטֵב עַל מִי "בְּסֵדֶר" מִי "לֹא בְּסֵדֶר".
מִדֵּי פַּעַם יֵשׁ לָהּ הִתְפָּרְצֻיּוֹת, אֲבָל בְּצֶדֶק
בְּהִתְחַשֵּׁב בָּעֲבָדָה שֶׁכָּל כָּךְ הַרְבֵּה אֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֵיךְ לְהִתְנַהֵג
זֶה הַטָּבַע שֶׁלָּהּ
הִיא לֹא סוֹבֶלֶת אֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁאוֹמְרִים שְׁטֻיּוֹת
שֶׁאֵין לָהֶם טַעַם
וְשֶׁלֹּא שׁוֹמְרִים עַל הַכָּבוֹד שֶׁלָּהֶם
אִמָּא שֶׁלָּהּ מֵתָה מֵהֶתְקֵף לֵב כְּשֶׁהָיְתָה קְטַנָּה
וְאַבָּא שֶׁלָּהּ שָׂרַת בְּבֵית־סֵפֶר מַמְלַכְתִּי דָּתִי עַל יַד הַבַּיִת
הִיא אוֹהֶבֶת אֶת הָאָח שֶׁלָּהּ יַעֲקֹב
שֶׁהִתְקַדֵּם בַּחַיִּים
וְהוּא אַדְמִינִיסְטְרָטוֹר בְּמַחְלֶקֶת הַמֶּשֶׁק שֶׁל הָאוּנִיבֶרְסִיטָה
אַחֲרַאי עַל כָּךְ וְכָךְ עוֹבְדִים
שֶׁמְּקַבְּלִים אֶת הַמַּשְׂכֹּרֶת מִיָּדוֹ וְנוֹתְנִים לוֹ כָּבוֹד.
הִיא כַּתְּבָנִית וּמַסְפִּיקָה 120 מִלִּים בְּדַקָּה
הָעֲבוֹדָה זֶה הַדָּבָר הֲכִי חָשׁוּב בְּשְׁבִילָהּ בַּחַיִּים
כָּל בֹּקֶר בְּ־7:30 בְּדִיּוּק רוֹאִים אוֹתָהּ בַּתַּחֲנָה
(יֵשׁ לָהּ קְבִיעוּת וְגַם הַפָּנְסִיָּה שֶׁלָּהּ מְסֻדֶּרֶת).
בַּשָּׁעוֹת הַפְּנוּיוֹת הִיא סוֹרֶגֶת גּוֹבְלָנִים
שֶׁקָּנְתָה בָּעִיר הָעַתִּיקָה בְּשַׁבָּת.
אָשֵׁר מִתְקַשֵּׁר לִפְעָמִים מִן הַמּוֹסָךְ
אֲבָל הִיא לֹא מַרְאָה לוֹ פָּנִים כָּל כָּךְ
זֶה טוֹב בְּשְׁבִיל שֶׁיֵּדַע שֶׁהִיא רְצִינִית

וְשֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב שֶׁהִיא תַּסְכִּים לִפְנֵי הַחֲתֻנָּה.
לִפְעָמִים הִיא יוֹצֵאת עִם אָח שֶׁלָּהּ יַעֲקֹב לְסֶרֶט
מְגֻלָּח לְמִשְׁעִי וּבְנָעֲלַיִם מְצֻחְצָחוֹת
וְכָל הַשְּׁכוּנָה רוֹאָה שֶׁהִיא מְבַלָּה
וְהַשֵּׁם שֶׁלָּהּ נִשְׁאָר נָקִי.
כֻּלָּם בַּשְּׁכוּנָה יוֹדְעִים שֶׁעַלִּיזָה הִיא בַּחוּרָה לְלֹא רָבָב
אוֹמֶרֶת "שָׁלוֹם" וּ"מַה שְׁלוֹם הַיְלָדִים"
יוֹדַעַת לִתְפֹּר וְיוֹשֶׁבֶת בַּבַּיִת
בַּחוּרָה רְצִינִית.
יוֹם יָבוֹא וְהַמַּזָּל שֶׁלָּהּ יָבוֹא גַּם כֵּן
יָבוֹא בָּחוּר לָעִנְיָן וְהִיא תִּתְחַתֵּן
וְתוֹלִיד יְלָדִים שֶׁיִּגְדְּלוּ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם
וְיַעֲרִיכוּ אֶת הָאִמָּא שֶׁלָּהֶם.

[סָלִימָה אַתְּ דּוֹמַעַת]

אמירה הס

סָלִימָה אַתְּ דּוֹמַעַת שָׁם עֲדַיִן לְיַד הַפְּרִיז'יֶדֶר עִם בְּלוֹק הַקֶּרַח עַל
הָעֵינַיִם שֶׁלִּי
זֶה הָיָה בִּצְרִיף הַפַּח
שׁוּם קוֹסֵם מֵאֶרֶץ עוּצוּ לִי לְאָן לָרוּץ לֹא בָּא
מְמֻסְמֶרֶת נַפְשִׁי שֶׁלֹּא תִּפְרַח
עָמַדְתִּי לְיֶדֶךְ סָלִימָה וְלַיְלָה בַּמַּעְבָּרָה חָלַף מֵעָלֵינוּ כְּמוֹ צֵל כָּבֵד

יֵשׁ לֵילוֹת שֶׁזִּכְרוֹן קַקְטוּסִים מְעַקְּצִים בַּלָּשׁוֹן וּבַגּוּף
כִּי אָכַלְתִּי מִפְּרִי דַּעַת הַצַּבָּר

הוֹ רֵיחַ נַרְקִיסִים מְשַׁכֵּר
מוֹשֵׁךְ רַגְלַי יֶלֶד לָרוּץ עָמֹק בְּתוֹךְ בִּצַּת נַחַל קִישׁוֹן
וְזֵרִים בְּיָדָיו —
רִיצַת בֹּקֶר חֲלוּמָה אֶל לֹעַ הַבִּצּוֹת הַמַּרְהִיב
הֶקִיצַתְנִי אֶל בֹּקֶר שֶׁכֻּלּוֹ שֵׁכָר וּשְׁעַת בֵּין שְׁמָשׁוֹת אַדִּירָה
חָפְנָה אֶל תּוֹכָיהָ יַלְדָּה קַלַּת גּוּף נוֹשֶׁמֶת נוֹף
פָּרוּשׂ לְכָל גּוֹלָה אֶל עוֹלָמוֹ.

הָיִיתִי עֲשׂוּיָה מֶשִׁי טָהוֹר וּמַלְמָלָה
וְנַפְשִׁי מְסֹרֶקֶת בְּפֶרַח מַסָּרִק שׁוּלַמִּית

מַה לְּךָ סָלִימָה טֶרֶם נוֹלַדְתְּ נִסְפֶּית אֶל יָמִים נֶקְשִׁים וְאַתְּ עוֹדֵךְ
נִצָּן מִתְהַפֵּךְ לְאִשָּׁה בְּעוּלַת אִישׁ, יַלְדָּה יְתוֹמָה מֵאָב
וְאֵין לָהּ חוֹבֵק. וְרַק אֲנִי נִצַּבְתִּי לָךְ מֵרָחוֹק עַל שְׂפַת הַיְאוֹר
מְאַסֶּפֶת אוֹתָךְ אֶל תּוֹכִי גֶּרֶה אֲסוּפִית

עֵינַיִךְ כֹּה קְטַנּוֹת וְיוֹקְדוֹת רֶגֶשׁ סָתוּם
כְּמוֹ חֹד חֲנִית
כְּמוֹ יַהֲלוֹם מְלֻטָּשׁ
בֵּין עֵיֵי חֲרָבוֹת שִׂמְחָתֵךְ
עוֹד בָּךְ דְּקָלִים וַעֲסִיס הַתָּמָר.

וַהֲגִירַת הוֹרַי

יהודה עמיחי

וַהֲגִירַת הוֹרַי לֹא נִרְגָּעָה בִּי.
דָּמִי מַמְשִׁיךְ עֲדַיִן לְשַׁקְשֵׁק בְּדָפְנוֹתַי
גַּם אַחַר שֶׁכְּבָר הֻנַּח הַכְּלִי עַל מְקוֹמוֹ.
וַהֲגִירַת הוֹרַי לֹא נִרְגָּעָה בִּי.
רוּחוֹת זְמַן רַב עַל אֲבָנִים.
הָאֲדָמָה שׁוֹכַחַת צַעֲדֵי דּוֹרְכִים בָּהּ.
גּוֹרָל נוֹרָא. קִטְעֵי שִׂיחָה אַחַר חֻצוֹת.
הֶשֵּׂג וּנְסִיגָה. לַיְלָה מַזְכִּיר וְיוֹם מַשְׁכִּיחַ.
עֵינַי שֶׁהִסְתַּכְּלוּ זְמַן רַב לְתוֹךְ מִדְבָּר גָּדוֹל
וְנִרְגְּעוּ מְעַט. אִשָּׁה אֶחָת. כְּלָלֵי מִשְׂחָק
שֶׁלֹּא הִסְבִּירוּ לִי הֵיטֵב. חֻקֵּי כְּאֵב וְכֹבֶד.
עוֹד עַכְשָׁו לִבִּי, בְּקִשֵּׁי יִשְׁתַּכֵּר
בְּלֶחֶם אַהֲבָתוֹ הַיּוֹמְיוֹמִית. הוֹרַי בְּמוֹ הֲגִירָתָם.
עַל אֵם הַדֶּרֶךְ, בָּהּ אֲנִי תָּמִיד יָתוֹם בְּלִי אֵם,
צָעִיר מִדַּי בִּשְׁבִיל לָמוּת, זָקֵן מִדַּי לַמִּשְׂחָקִים.
וַעֲיֵפוּת חוֹצֵב וְרֵיקָנוּת הַמַּחְצָבָה בְּגוּף אֶחָד.
אַרְכֵאוֹלוֹגְיָה שֶׁל עָתִיד, בָּתֵּי נְכוֹת
שֶׁל מַה שֶּׁלֹּא הָיָה. וַהֲגִירַת הוֹרַי
לֹא נִרְגְּעָה בִּי, וּמַעֲמִים מָרִים לָמַדְתִּי
שָׂפוֹת מָרוֹת לְמַעַן שְׁתִיקָתִי
בֵּין הַבָּתִּים, אֲשֶׁר דּוֹמִים לָאֲנִיּוֹת תָּמִיד.
וּכְבָר עוֹרְקַי וְגַם גִּידַי כִּסְבַךְ
שֶׁל חֲבָלִים שֶׁלֹּא אַתִּיר. וְאַחַר־כָּךְ
מוֹתִי וְסוֹף לַהֲגִירַת הוֹרַי.

סִפּוּר עַל הַסַּבְתָּא

אריה סיון

אַתָּה רוֹצֶה לָדַעַת מֶה הָיָה פֹּה פַּעַם בַּמָּקוֹם הַזֶּה
לִפְנֵי הַכְּבִישׁ וְהַבָּתִּים וְאִילָנוֹת הַסְּרָק?
חוֹל הָיָה פֹּה פַּעַם בַּמָּקוֹם הַזֶּה, חוֹל בְּתוּלִי
וְסָבְתְּךָ הָיְתָה הוֹלֶכֶת פֹּה מִתַּחַת לַשִּׁקְמָה
וְצִפֳּרִים הָיוּ תּוֹקְעוֹת מַקּוֹרֵיהֶן בַּפְּרִי הַלֹּא מוּגָן
וּמְצַיְּצוֹת מֵעַל רֹאשָׁהּ אֶת צִיּוּצֵי הַמִּלְחָמָה הַנּוֹרָאָה מִכֹּל —
הַמִּלְחָמָה עַל שֶׁטַח הַמִּחְיָה.
וְסָבְתְּךָ, עַלְמָה תַּמָּה, חָשְׁבָה לְפִי תֻּמָּהּ
כִּי אֵלּוּ הֵן סִימְפּוֹנְיוֹת מֻפְלָאוֹת
לִכְבוֹד הַשַּׁחַר הַבּוֹקֵעַ מֵחָדָשׁ,
אוּלַי אֲפִלּוּ לִכְבוֹדָהּ.
וְזֶה הֵבִיא אוֹתָהּ לְהִתְיַשֵּׁב פֹּה, בַּמָּקוֹם הַזֶּה —
וְאֶת הַשְּׁאָר אַתָּה יוֹדֵעַ, בְּוַדַּאי.

נָעִילָה

פרץ דרור בנאי

תִּרְאֶה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי
לֹא עוֹד זָר בְּעִירִי
כִּי לִוִּיתִי אֶת צְמִיחַת הַבָּתִּים הָאֵלֶּה
עֵד הָיִיתִי לְמִתְיַחֵת כְּבִישִׁים חֲדָשִׁים

תִּרְאֶה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי
כִּי נִגְמַלְתִּי בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן מֵעֲבָרִי
וְקִיּוּמִי פֹּה שׁוּב אֵינֶנּוּ מֻתְנֶה
אֲנָשִׁים מְבָרְכִים אוֹתִי בְּלֶכְתִּי בָּרְחוֹב
יֵשׁ לִי יְדִידִים מְעַט
וְאַף לֹא שׂוֹנֵא אֶחָד
וְאִם בְּכָל זֹאת מִישֶׁהוּ פַּעַם יִתְרַגֵּז אוֹ יֵטָרֵד
אָז לֹא נוֹרָא

אֲנִי מְדַבֵּר בַּשָּׂפָה הַזֹּאת כְּאִלּוּ נוֹלַדְתִּי בָּהּ
כָּכָה זֶה בַּחַיִּים אִם מִתְגַּבְּרִים
וְדוֹחִים אֶת הֶבֶל הַסַּכָּנָה
הַיָּמִים בָּאִים כְּמוֹ מַתָּנָה
וְהָאָדָם סוֹפוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִם קִיּוּמוֹ

תִּקּוּן הָרֵיחוֹת

ארז ביטון

מָה אַתֶּם רוֹצִים מִמֶּנִּי,
טַעַם עֵרֶק וְרֵיחַ זְעַפְרָן צוֹרֵב,
אֲנִי כְּבָר לֹא אוֹתוֹ הַיֶּלֶד
אָבוּד בֵּין רַגְלַיִם שֶׁמְּשַׁחֵק סְנוֹקֶר
בְּקֻפָּה מַרְקוֹ
בְּלֹד.
עַכְשָׁו חֲבֵרִים
אֲנִי לוֹמֵד לֶאֱכֹל גְּלִידָה מִבְּדֹלַח
מֵאוֹטוֹ שֶׁמַּשְׁמִיעַ קוֹלוֹת שֶׁל צִפֳּרִים
בָּעֶרֶב,
אֲנִי לוֹמֵד לִפְתֹּחַ דְּלָתוֹת
בְּתֵבוֹת נְגִינָה עַתִּיקוֹת.

עַכְשָׁו
נָשִׁים בְּטַעַם תּוּת־שָׂדֶה
מְלַמְּדוֹת אוֹתִי לְהָרִיחַ כְּרִיכוֹת שֶׁל שֶׁקְסְפִּיר
מִן הַמֵּאָה הַשְּׁבַע עֶשְׂרֵה
מְלַמְּדוֹת אוֹתִי לְשַׂחֵק בְּחָתוּל סְיָמִי
בְּתוֹךְ סָלוֹן יָרֹק

חֲבֵרִים.

כל הבגרויות בספרות עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/literature